

بسمه تعالی

طرح درس ارزیابی آمادگی خانوار در برابر بلایا

معرفی برنامه :

سطح متوسط آمادگی خانوارهای ایرانی در برابر بلایا تنها حدود ۸ درصد است. این در حالیست که تقریباً تمام جمعیت کشور در برابر انواع بلایا قرار دارند و سالانه بطور متوسط حدود ۴ هزار نفر در کشور در اثر این بلایا کشته می شوند و حدود ۱.۵ میلیون نفر تحت تاثیر قرار می گیرند. لذا، در راستای تامین سلامت خانوار، ارتقای آمادگی در برابر بلایا در سرفصل برنامه های پزشک خانواده و نظام ارجاع قرار گرفته است. نظام سلامت بعنوان متولی اصلی تامین، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه طی سالهای اخیر توجه ویژه ای به پیشگیری و آمادگی در برابر مخاطرات طبیعی با تاکید بر نقش محوری مردم نموده است. شواهد نشان می دهد که مداخلات نظام سلامت از طریق ظرفیت های نظام شبکه می تواند آمادگی خانوارها در برابر بلایا را طی چند ماه تا حدود ۷ برابر افزایش دهد. لذا پیش آگاهی و پیشگیری در کلیه امور بهتر از مبارزه و درمان است، در بسیاری از مواقع پیشگیری، صدمات و خسارات جانی و اقتصادی ناشی از این گونه بلایا را به حداقل ممکن رسانده و این مهم نیازمند آگاهی و شناخت آحاد جامعه است و باید در سطح جوامع انسانی بسط و گسترش بیشتری پیدا کند.

هدف کلی: (لطفاً شرح دهید)

آشنایی مخاطب با مفاهیم و انواع خطرات طبیعی و بلایا و شرایط اضطراری

اهداف اختصاصی :

نهادینه سازی کارکردهای برنامه مدیریت و کاهش خطر بلایا در نظام شبکه

شیوه های تدریس:

شیوه تدریس شامل سخنرانی، بحث گروهی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله

وسایل کمک آموزشی:

وایت برد، پروژکتور اسلاید، جزوه آموزش یا طرح درس، پوسته های ارزیابی خطر یا بنر ارزیابی خطر (آموزش خانوارها با استفاده از تصاویر بهتر از آموزش شنیداری است)

نحوه ارزیابی و درصد نمره:

□ پرسش و پاسخ از گروه هدف یا مخاطبین (گرفتن پاسخوراند)

وظایف و تکالیف کاردان / کارشناس / بهورز / ماما

با استناد به مطالعات خود در بحث های کلاس شرکت کنند.

زیر بنای علمی خود را جهت فراگیری مطالب مورد تدریس تقویت نمایند. و با توجه به طرح درس، در ارتباط با موضوع تدریس مطالعه داشته باشند.

در جلسات کلاسی، بطور فعال در مباحث علمی کلاس شرکت نمایند.

جهت ارزیابی کیفیت مطالب در جلسه آموزشی ، خلاصه ای از مطالب ، منابع و اسلاید یک هفته قبل از ارائه به مخاطبین (گروه هدف) آماده گردد .

*****در پایان جلسه آموزشی مخاطب :**

مدیریت خطر بلایا و مراحل آنرا بداند :

مدیریت خطر بلایا عبارتست از اقداماتی که برای کاهش خطر یا افزایش آمادگی در برابر مخاطرات انجام می دهیم و شامل ۴ مرحله زیر است (۱: پیشگیری، ۲) آمادگی، ۳) پاسخ و ۴) بازتوانی و بازسازی.

نحوه ارزیابی ایمنی عوامل سازه ای و غیر سازه ای را بداند .

کنترل تاسیسات ساختمانی هر ۶ماه مثل آب ، برق (مثلا فرسوده بودن سیم های برق) ، گاز ، لوازم دکوری منزل (محکم نبودن کمد یا ساعت دیواری یا تابلوها به دیوار ، لوستر به سقف ، شیشه ها و (استفاده از نمونه حوادثی که اتفاق افتاده است مثل برق گرفتگی کودک ، ریزش چاه فاضلاب منزل ، خفگی بر اثر نشتی گاز ، آتش سوزی و و نمونه هایی از این قبیل)

نحوه ارزیابی ایمنی عوامل سازه ای منزل را بداند .

کنترل وضعیت دیوارها ، سقف و ستون اتاق های منزل (ترک خوردگی دیوارها و ستونها و سقف ، مثل مقاوم نبودن دیوارها) آسیب پذیری ایمنی عملکردی (مثل نداشتن برنامه تخلیه، نداشتن کیف اضطراری و غیره)

مشخصات و محتویات کیف اضطراری را بداند

کیف اضطراری شامل : جعبه کمک های اولیه ، پول ، مدارک مهم (شناسنامه، اسناد زمین و ...) ، مواد غذایی خشک / کنسرو ، کنسرو بازن ، وسایلی مانند چاقو، طناب، سوت و... ، آب ، رادیو با باتری اضافه ، چراغ قوه با باتری اضافه ، وسایل ویژه نوزادان/سالمندان/بیماران ، وسایل زنان (نوار بهداشتی، قرص ضد بارداری) ، کفش محکم ، لباس (گرم، زیر و...) و آنچه که برای فرد عزیز است (مثلا عروسک بچه)

نقشه خطر بلایا را بتواند رسم کند :

*آموزش رسم نقشه خطر خانوار و طراحی نقشه با مشارکت سایر اعضای خانوار ، شناسایی نقاط امن مثل سه گوش دیوار ، کنار یخچال ، آستانه درب در دربهای قدیمی با علامت (+) و نقاط خطر مثل بوفه ، شیشه ، زیر تابلویا ساعتی که محکم نصب نشده و با علامت (X) در منزل

*نقاط امن محله خود را بداند

وسایل اطفای حریق را بشناسد و نحوه استفاده از آن را آموزش ببیند :

خانوار کپسول آتش نشانی در منزل داشته باشد و نحوه استفاده از آن را تک تک اعضای خانواده بدانند (حداقل آموزش به یک نفر از اعضای خانوار داده شود و پسخوراند گرفته شود)

نحوه اجرای مانور خانوار را یاد بگیرد و تمرین کند :

برگزاری مانور زلزله در روز بلایای طبیعی ، نحوه پناه گیری در مواقع زلزله یا تخلیه منزل در زمان هشدار سیل ، آتش سوزی و...)

در زمینه کمک های اولیه پزشکی آموزش ببیند :

در هر خانوار باید حداقل یک نفر آموزش کمک های اولیه را دیده باشد. این آموزش باید بطور سالانه تکرار شود. البته توصیه می شود تک تک اعضای بالای ۶ سال خانوار این آموزش ها را دریافت نمایند.

برنامه ارتباطی خانواده در شرایط اضطراری و بلایا را بداند :

شماره تلفن یکی از بستگان قابل اطمینان در سایر نقاط شهر یا شهرهای دیگر ، محل تجمع خانواده بعد از وقوع یک حادثه از قبل مثلا یک میدان، مسجد محل ، تعیین محلی که اعضای خانواده بتوانند برای یکدیگر پیغام بگذارند و آنرا روی دیوار یا درختی نصب کنند تا بتوانند از اوضاع هم با خبر شوند.

برنامه تخلیه موارد زیر باید مد نظر باشند:

از قبل محلی را برای جمع شدن خانواده مشخص کنید . در خصوص سیل یک منطقه مرتفع را مشخص نمایید

با آرامش خارج شوید

قبل از خروج کیف اضطراری خود را بردارند ، به افراد آسیب پذیر کمک کنند .

شیرگاز را ببندند ، کنتور برق را قطع کنند ، در را پشت سر خود قفل کنند

در مورد نحوه تکمیل فرم ارزیابی آمادگی خانوار در برابر بلایا آموزش ببیند . (سوالیات مشکل را توضیح دهید)

شرکت کنندگان بتوانند ارزیابی آمادگی خانوار در برابر مخاطرات را با استفاده از پرسشنامه مربوطه (فرم ۱۵ سوالی) هر سال یکبار انجام دهند .